מהדורה למורה – שאלה 36 – "מאחורי הגדר": תרגול כתיבת המלצה (רגיל)

דף התרגול מלמד לענות על השאלה בנוסח בגרות צעד אחר צעד: פירוק השאלה, תכנון, טענה–ביסוס–הסבר–סיכום, ובדיקת תשובה חלשה לפי המחוון. מומלץ לעבוד עם עמוד השאלה באתר ועם עמוד היצירה "מאחורי הגדר".

מסלול רגיל: הגרסה הרגילה: כל הפריטים. מומלץ 30–40 דקות, אפשר לחלק לשני שיעורים.

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	מה השאלה מבקשת מכם לעשות?	א – לכתוב המלצה מנומקת לחברים לכיתה, עם שני היבטים מן הנובלה ומדוע הם מדברים גם אל קוראים היום
2	בכמה היבטים של הנובלה צריך לעסוק?	ב – בשניים
3	בהמלצה מספיק לכתוב "מומלץ, היה מעניין".	לא נכון – המלצה טובה בנויה מנימוקים מן היצירה, עם דוגמה והסבר לכל נימוק.
4	בהמלצה הזאת חובה להסביר מדוע הנובלה מדברת גם אל קוראים היום.	נכון
5	לפי המחוון, החלק ששווה הכי הרבה נקודות הוא ה____ – דוגמאות מדויקות מהיצירה (8 נקודות).	ביסוס
6	איזה משפט הוא משפט הטענה הטוב ביותר לתשובה?	ב – כדאי לקרוא את "מאחורי הגדר" כי היא מראה חברות ואהבה שצומחות דווקא מעבר לחומה – ואת המחיר של ויתור על הלב בגלל מוסכמות.
7	איזה פרט מתאר נכון את סיום הנובלה?	ב – מארינקא, עם תינוק, מציצה דרך סדק בגדר
8	מספרו את שלבי כתיבת התשובה לפי הסדר.	הסדר הנכון: ג → ד → א → ב → ה

#	שאלה	תשובה / כיוון
9	התאימו בין הראיה מהיצירה לבין מה שהיא מוכיחה.	1–א, 2–ב, 3–ג, 4–ד
10	מיינו כל משפט לתפקיד שלו בתשובה.	טענה: כדאי לקרוא את הנובלה, כי היא מראה אהבה שצומחת דווקא מעבר לחומה. | ביסוס: נח ומארינקא נפגשים לראשונה דרך נקב בגדר., בסוף מארינקא מציצה דרך סדק, ונח נשוי לאחרת. | הסבר: הגדר היא גם קרשים וגם סמל למחסום בין עולמות., גם היום בני נוער פוגשים "גדרות" בין קבוצות ובין שפות. | סיכום: לכן אני ממליץ/ה בחום: קראו ושאלו אילו גדרות שווה לפרוץ.
11	בחרו טעות נפוצה אחת בכתיבת ההמלצה (למשל: לספר את כל העלילה) והסבירו איך נמנעים ממנה.	כל טעות נכונה מהרשימה בעמוד השאלה, ודרך מעשית להימנע ממנה.
12	כתבו משפט טענה משלכם, שעונה בדיוק על השאלה.	כדאי לקרוא את "מאחורי הגדר" כי זו נובלה על חברות ואהבה שצומחות דווקא במקום שבו המבוגרים בנו חומה – ועל המחיר הכואב של ויתור על הלב לטובת המוסכמות.
13	לפניכם תשובה חלשה: "מומלץ לקרוא את מאחורי הגדר. יש בה נח ומארינקא והגדר. היה מעניין וגם קצת עצוב. תקראו!" מה חסר בה לפי המחוון? כתבו שני תיקונים.	אין נימוקים מן היצירה: רק "מעניין" ו"עצוב"; אין שני היבטים עם דוגמה והסבר (הגדר כסמל, החברות, ילדות מול בגרות); אין קשר להיום; אין מבנה של המלצה (פתיחה, שני נימוקים, קשר להיום, סיום).
14	ענו על שאלה 36: כתבו המלצה מנומקת לחבריכם לכיתה לקרוא את הנובלה "מאחורי הגדר". התייחסו לשני היבטים ביצירה והסבירו מדוע הם מדברים גם אל קוראים היום.	פתיחה מושכת וטענת המלצה; נימוק 1 + דוגמה + הסבר; נימוק 2 + דוגמה + הסבר; קשר להיום; סיום עם קריאה לפעולה. לא לספר את כל העלילה. המחוון (25 נק׳): טענה 5, ביסוס 8, הסבר 7, מושגים 3, מבנה ולשון 2.

כרטיס יציאה – כיוון

טענה ← ביסוס ← הסבר ← סיכום. נימוק: הגדר כסמל / החברות / ילדות מול בגרות – עם דוגמה (הנקב, הסדק, החתונה).

לוודא

- בעמוד השאלה נח מתואר "ממשפחה של סוחרי עצים" ושם הגיבורה מאוית "מרינקה"; בעמוד היצירה – "מארינקא". לוודא את האיות לפי המקראה.

הדף מתאים לעמוד "שאלה 36 – "מאחורי הגדר": תרגול כתיבת המלצה" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

שאלה 36 – "מאחורי הגדר": תרגול כתיבת המלצה – דף התלמיד/ה

מסלול: רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

חלק א' – מפרקים את השאלה

קראו את השאלה בעמוד השאלה באתר וענו: סמנו את התשובה הנכונה או השלימו.

1. מה השאלה מבקשת מכם לעשות?

א) לכתוב המלצה מנומקת לחברים לכיתה, עם שני היבטים מן הנובלה ומדוע הם מדברים גם אל קוראים היום

ב) לספר את כל העלילה ג) לכתוב ביקורת שלילית על הנובלה ד) לכתוב מכתב אישי לנח

2. בכמה היבטים של הנובלה צריך לעסוק?

א) באחד ב) בשניים ג) בחמישה ד) בכל ההיבטים

3. בהמלצה מספיק לכתוב "מומלץ, היה מעניין". ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

4. בהמלצה הזאת חובה להסביר מדוע הנובלה מדברת גם אל קוראים היום. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

5. לפי המחוון, החלק ששווה הכי הרבה נקודות הוא ה_____ – דוגמאות מדויקות מהיצירה (8 נקודות).

6. איזה משפט הוא משפט הטענה הטוב ביותר לתשובה?

א) הנובלה "מאחורי הגדר" נכתבה בידי ביאליק.

ב) כדאי לקרוא את "מאחורי הגדר" כי היא מראה חברות ואהבה שצומחות דווקא מעבר לחומה – ואת המחיר של ויתור על הלב בגלל מוסכמות.

ג) נח ומארינקא הם שכנים. ד) לא כל אחד יאהב את הנובלה.

7. איזה פרט מתאר נכון את סיום הנובלה?

א) נח ומארינקא בורחים יחד ב) מארינקא, עם תינוק, מציצה דרך סדק בגדר

ג) הגדר נהרסת והשכנים משלימים ד) נח הופך לתלמיד חכם בחדר

חלק ב' – מתכננים את התשובה

סדרו, התאימו ומיינו כדי לבנות תוכנית לתשובה.

8. מספרו את שלבי כתיבת התשובה לפי הסדר.

	שלב	מספר בסדר (1, 2, 3...)
א	נימוק 2 + דוגמה + הסבר	
ב	קשר להיום: איפה אנחנו פוגשים "גדרות"?	
ג	פתיחה: למי ההמלצה ומה המשפט המושך שלכם	
ד	נימוק 1 + דוגמה מהנובלה + הסבר	
ה	סיום: קריאה לפעולה בשורה אחת	

9. התאימו בין הראיה מהיצירה לבין מה שהיא מוכיחה.

#		האות שלי		התאמה
1	החברות דרך הגדר	____	א	המחסום הופך לגשר בין שני ילדים
2	הגדר כסמל	____	ב	חומות בין קהילות, מנהגים וחלומות
3	ילדות מול בגרות	____	ג	בבגרות נח נכנע לרצון המשפחה ונישא כמקובל
4	הקשר להיום	____	ד	גם היום יש "גדרות" בין קבוצות ובין ציפיות להורים

10. מיינו כל משפט לתפקיד שלו בתשובה.

מחסן מילים:

בסוף מארינקא מציצה דרך סדק, ונח נשוי לאחרת.

הגדר היא גם קרשים וגם סמל למחסום בין עולמות.

נח ומארינקא נפגשים לראשונה דרך נקב בגדר.

גם היום בני נוער פוגשים "גדרות" בין קבוצות ובין שפות.

כדאי לקרוא את הנובלה, כי היא מראה אהבה שצומחת דווקא מעבר לחומה.

לכן אני ממליץ/ה בחום: קראו ושאלו אילו גדרות שווה לפרוץ.

טענה	ביסוס	הסבר	סיכום

11. בחרו טעות נפוצה אחת בכתיבת ההמלצה (למשל: לספר את כל העלילה) והסבירו איך נמנעים ממנה.

חלק ג׳ – כותבים ובודקים

כתבו בכתב ברור. בתשובה הארוכה: טענה, שתי דוגמאות (ציטוט של עד 8 מילים או תיאור רגע), הסבר לכל דוגמה וסיכום.

12. כתבו משפט טענה משלכם, שעונה בדיוק על השאלה.

13. לפניכם תשובה חלשה: "מומלץ לקרוא את מאחורי הגדר. יש בה נח ומארינקא והגדר. היה מעניין וגם קצת עצוב. תקראו!" מה חסר בה לפי המחוון? כתבו שני תיקונים.

14. ענו על שאלה 36: כתבו המלצה מנומקת לחבריכם לכיתה לקרוא את הנובלה "מאחורי הגדר". התייחסו לשני היבטים ביצירה והסבירו מדוע הם מדברים גם אל קוראים היום.

כרטיס יציאה

1. מהם ארבעת חלקי התשובה, לפי הסדר?

2. כתבו נימוק אחד להמלצה, עם דוגמה מהנובלה.

3. השלימו: "בפעם הבאה שאענה על שאלה כזאת, אקפיד ל..."